

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiează și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an 160 Lei		Pentru publicațiuni oficioase, concurse, edicte e/c. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei
Pe jumătate de an 80 „		
Pe un pătrar de an 40 „		
Un număr 3 Lei.		
Pentru străinătate pe un an 260 Lei.		

Să nu furi!

A opta poruncă a Decalogului a fost dată poporului evreu prin Moisi de Dumnezeu însuș, în muntele Sinai. Rostul acesteia nu este greu de aflat. Poporul ales începuse să decadă; moravurile să se strice, datinile sfinte să devină simple datini și respectul pentru persoana și avutul altuia, iluzoriu. Fără îndoială însă, a trecut un interval de timp însemnat în viața acestui popor, până la *darea legii*. Mai puțin organizat respective cu totul desorganizat la început poporul evreu, ca de altfel și alte popoare, a dus o viață mai puțin nuanțată cu acte de desordine și fărâdelegi. Târziu apoi, pe măsură ce a devenit mai rafinat, actele de abuz și neînțelegeri sau înmulțit. Necesitatea unei organizări sociale temeinice a fost atunci iminentă. Și atunci au apărut legile lui Moisi, care între altele, a reglementat și furtul.

Istoricii juriști sunt iarăș cu toții de acord asupra apariției, reglementării și sancționării *furtului* mai târziu. În societățile primitive nu se știa de furt. Fie că oamenii erau mai cum se cade, fie că nu se știa de *proprietate*, furtul a apărut numai după oarecare trecere de timp dela organizările sociale. Poate și aici cuvintele apostolului au îndreptățirea lor „cu legea a intrat păcatul în lume”... Oricum, *astăzi* se știe foarte bine ce este furtul, poate mai mult decât oricând; se știe că este o abatere gravă dela legile divine, cât și dela cele umane, iar sancțiunea furtului este aspră și fără cruțare. Cu toate acestea, ți-e dat să vezi și să auzi, din locuri ridicate, altfel de vederi și aprecieri asupra furtului.

La mănăstirea Cetățuia de lângă Iași niște hoți au pătruns și au vrut să fure din grădina mănăstirii niște pepeni. Un călugăr însărcinat cu

paza a tras asupra delicvenților. A nimerit pe unul, pe care din nenorocire l-a răpus.

Un ziar de mare tiraj — din Capitală — comentează pe larg toată întâmplarea și o însoțește de diferite aprecieri. Neapărat, aprecierile — sunt personale, dar și din cale afară de ciudate. Pentru autorul articolului călugărul este ucigaș, iar porunca dumnezeiască osândește uciderea; călugărul mai mult decât credinciosul de rând n'are voie să ucidă, căci el are o menire de moralizator, de un desăvârșit observator al legilor, comandamentelor divine. Mai dureros se prezintă cazul, când victima este „un soldat nemâncat — poate — sau dornic să-și astâmpere setea cu o felie din pepenii zăriți peste un zid mai șubred”. Ciudățenia mai mare în autorul articolului reiese mai clar din observările finale, unde zice, că *parabola bostanilor* — așa numește el întâmplarea — „ca ea să fie completă, nu ar mai lipsi decât un lucru: să aflăm, că tovarășul scăpat neatins (pe semne au fost doi hoți) era unul dintre pușcărișii închisorii, — și că ambii fuseseră trimiși după pepenii călugărilor, de vre-un funcționar superior al pușcării”...

Aprecierile sunt — precum am spus și precum ușor se poate deduce — ciudate foarte.

Călugărul n'are voie să fie ucigaș, dar el *trebuie* să asculte de poruncile mai marilor mănăstirii. Unul din fundamentalele postulate ale monahismului îi impune *ascultare, supunere la poruncile superiorilor*. Iar dacă el n'are voie să calce porunca a șasea, cum are voie un oarecare altul — fie chiar soldat — să fure, călcând deci grav o poruncă dumnezeiască tot așa de mare?! Dacă soldatul e flămând, este vina superiorilor săi că nu-i poartă mai multă grijă, dară în nici un caz *șubrezenia* zidului nu-i de fel circumstanță ușurătoare pentru unul care fură, fie acela chiar soldat!

Călugărul — deși e dureros că a trebuit să verse sânge de om, n'a făcut decât să-și împlinească datoria față de superiorul, care-l pusese la postul său. Soldatul — om de pază al unei închisori din apropiere, ca și tovarășul scăpat — cu sau fără știrea conducătorilor lor — au vrut să comită un furt, a căruia vină unul dintr'ânșii a și ispășit-o îndată — plătindu-o cu viața. Dacă au fost trimiși de vre-un *funcționar superior al închisorii*, cum cu *ingeniozitate* crede a ști autorul articolului comentat, cu atât mai rău. În nici un caz însă nu poți să compari fapta dela mânăstire cu presupusa faptă dela închisoare. Căci și dacă atât soldatul ca și călugărul n'au făcut decât să execute un ordin al superiorului ierarhic, calitatea de act legal nu incumbă decât ordinului starețului. A fost în dreptul lui starețul să ordone paza averii sale; el a făcut act legal, dar nelegal și cu atât mai imoral ar fi gestul unui funcționar superior al închisorii, când el dă ordine să se calce legea, *să se fiure*.

Iată de ce e incorectă o atare asemănare; e incorect, jignitor și adânc imoral să pui alătura două lucruri contradictorii, ca cele de mai sus. Cetitorii nu pot decât să condamne atari aprecieri și să se lipsiască de toată școala lor!

Problema educației religioase-morale în liceu.

(Continuare).

După cum am spus, sunt atâtea tipuri de morală laică, câte sisteme filozofice au fost. Dintre toate sistemele de morală-filosofică numai sistemul idealist, al lui Kant se prezintă cu o notă de soliditate și de superioritate morală „*stricto sensu*“. Dar morală lui Kant e *prea abstractă* pentru a putea fi o morală *vie*. Intr'adevăr, el cerc omului să facă binele *pentru sine*, nu în vederea unui scop extern, ci numai din considerație către singura poruncă a legii morale, pe care o găsim în rațiunea noastră ca imperativ categoric: „*lucrează astfel, ca principiul purtării tale să fie o normă generală pentru toți oamenii*“; cu alte cuvinte, Kant formulează principiul categoric al *virtuții pentru virtute*.

Ba chiar Kant duce la extrem idealismul, când consideră o acțiune, altfel conformă legii morale, ca imorală pentru motivul c'a fost însoțită de plăcere personală.

Creștinismul adusese ceva nou în domeniul moralei, *caritatea*, adică iubirea de aproapelui și obișnuința de-a face binele pe baza acestei

dispoziții sufletești. El face din *iubire*, din *lepdarea de sine*, criteriul adevăratei moralități și nu se 'nșeală: „*Iubirea e însași morală, iar caritatea e o floare, ce crește doar pe tulpina milei*“. Pentru a fi morali cu adevărat trebuie să ne bucurăm cu cei ce se bucură și să plângem cu cei ce plâng.

În tendința-i de a elimina orice element afectiv și orice scop extrinsec din cuprinsul și valoarea activității morale, Kant obiecționează moralei creștine, că pretinde să se facă binele *pentru răsplata vieții viitoare*. I s'ar putea răspunde, că-i o greșită înțelegere la mijloc: caritabilul face binele nu *pentru ca* să câștige viața de veci, nu pentru glorie, ci după preceptul religios: „*să nu știe stânga ce face dreapta*“. — Fericirea „*de dincolo*“, dacă poate fi *mobilită*, ea nu este în creștinismul *bine* înțeles, *scopul* faptelor noastre morale; fapta bună creștinească trebuie să isvorască numai din *iubire desinteresată* față de Dumnezeu și aproapele, având ca *urmare a dreptății* dumnezeiești, iar nu ca scop, fericirea. Încât în spiritul adevăratului creștinism corect este: fă binele și vei câștiga viața vecinică, iar nu fă binele *ca* să câștigi viața de veci.

Ori cum, abstracție făcând de constatarea că'n definitiv Kant tot presupune ca existând în adâncul sufletului omenesc puterea motrice a unui sentiment atunci, când vorbește de *respectul* pentru legea morală însași — și prin această el cade tocmai în slăbiciunea pe care i-o găsisse concepției morale creștine —, prin faptul că exclude din conținutul noțiunii de moralitate ideea de scop, precum și nota sentimentală și se întemciază numai pe imperativul categoric al rațiunii oarecum supraindividuale, morală lui Kant e *prea abstractă* și de aceea lipsită de caracterul *vie*, care face podoaba moralei creștine. Căci omul nu este numai inteligență pură; el mai ales sentiment și voință, iar cercetările psihologice au dovedit, că fenomenele sufletești nu stau izolate în sufletul nostru, ci formează un tot indisolubil pe care noi îl descompunem doar prin abstracțiune spre a-l putea examina mai bine. Ceeace are existență *reală*, este *viața organică* și sufletească, iar nu cutare gândire sau sentiment luate separat. („*Nous sommes des êtres vivants, sentants et pensants*“).

Iar ceea ce caracterizează viața este tocmai *tendința* ei de a se desvolta fără întrerupere, devenind mai intensă și mai fecundă pe măsură ce se face mai conștientă. „*Viața nu e numai nutrițiune, ci este producțiune, fecunditate*“. A trăi înseamnă, prin urmare, : a *tinde* spre ceva, a *voi*, a *urmări un scop*, chiar când el nu se deslușește destul de clar“.

Din aceste motive nu e posibilă o morală *formală*, „o morală care să recunoască drept criteriu obligația internă și categorică, de oarece forma înșasi e o abstracție, e o negație a activității, care cere tocmai un scop“.

Cum arată și poetul — filosof Guyau, morala ca disciplină a activității „nu poate să existe fără de o sistematizare sau ierarhie a scopurilor demne de urmărit în viață“.

Caracterul ei prea abstract face ca morala lui Kant să n'aităbă *putere activă* în viață, căci un principiu moral prea abstract, care nu are legătură causală cu fondul nostru sufletec, nu poate executa nici o influență asupra noastră; el rămâne o simplă idee goală. Fouillée are dreptate când zice: „La morale abstraites ne met pas l'homme, du moins l'homme ordinaire“. (Morală abstractă nu mișcă pe om, cu atât mai puțin pe omul simplu.)

Din cele spuse conchidem, că morala filosofică, morala independentă, căreia îi lipsește *sancțiunea* cuvenită pentru a putea obliga pe om și în conștiință, nu e capabilă să susțină societatea omenească. Ea, „întrucât e propusă de minte, nu se poate impune omenerii, fiindcă mintea, ca o facultate omenească, nu e peste omenerie“. Pe când, „până mai este religie mai sunt și mângăeri, cari pot să-l îndemne pe om să-și îplinească datorințele“, să fie sincer ca martor și să se jertfească pe sine ca individ pentru binele obștesc.

Acestea sunt considerațiile pe care ne întemeiem, când susținem că, moralitate adevărată fără religiozitate nu există, sau cel puțin, morala fără religie — înțelegând aci prin religie, în sensul restrâns al cuvântului, credința în existența unei ființe spirituale perfecte, creatoare și cărmuitoare a lumii, precum și nădejdea unei vieți viitoare — nu este complectă și nu se poate menține. Ele se întregesc reciproc. Căci, dacă în definitiv *ar putea* să existe morală fără religie — cum a arătat profesorul Mihălcescu dela facultatea de teologie din București în „Raportul dintre religie și moralitate“ — fiindcă au fost câțiva, foarte puțini oameni morali fără sentiment religios (aș crede mai de grabă că-l aveau, dar nu și-l manifestau în extern și fiindcă mai ales vedem oameni religioși fără a fi morali, oameni cari își îndeplinesc cu scrupulozitate pedantă datorințele lor față de biserică (cel puțin *în formă*) dar care sunt gata oricând să te urmărească „până în pânzele albe“ imediat ce i-ai călcat puțințel pe bătătură, — totuși aceasta nu e firesc nici moral: „Religiunea poate exista fără viață morală și viața morală fără religie, dar

omul se află în cea mai mare intensitate a ființei sale. Omul, care are numai una din acestea e starea aceasta nu e firească, nu e starea când cași celce se servește de un ochiu în loc de doi, dar nu poate spune, că având numai un ochiu, e deopotrivă cu cel cu doi“. Viața morală fără religie nu este o viață adevărată, *deplină*. Apoi morala lipsită de sprijinul religiei *nu durează* și despărțirea lor a avut totdeauna efecte dezastruoase, cum ne arată istoria. Incât deși religie și moralitate sunt funcțiuni deosebite, totuși ele se influențează una pe alta în foarte mare măsură. Numai în religie își găsește morala inspirația și deplinătatea ei. De aceea, profesorul citat mai sus face cu drept cuvânt următoarea încheiere cu privire la raportul dintre moralitate și religie: „Ele pot trăi și fiecare în parte, dar nu pot ajunge la deplina dezvoltare, la scopul ființării lor, decât în traiul laolaltă. Una fără alta este ca lumina lunii, care nu încălzește, sau ca și căldura sobei, care nu luminează, ca inteligența lipsită de brațul, voinții sau ca voința lipsită de lumina inteligenței; ca teoria rămasă nepusă în practică, sau ca practica făcută la voia întâmplării, fără călăuza teoriei“.

(Urmează).

Daicovici D.
cand. de preot

Omul.

Partea a doua.

Capitolul IV.

Pentru vremelnica curgere și folosul vicții omenești.

Ce e luceafărul de dimineața ciocârliei, ce e întunericul Buhei și ce e mierea albinei, sau stârvul vulturului; aceea e viața omului inimei. — De e strălucitoare nu strică ochii, de este întunecoasă, nu face supărare, de e dulce nu pricinuește scârbă, și de este putredă, nu face nici o împiedecare; carele e acela, ceși poate cunoaște prețul său? Ivațate viața drept a o prețui, și nu vei fi departe de culmea înțelepciunii. Nu gândi ca cei nebuni, cumcă toate sânt în lume fără preți și nu crede ca înțeptii cei mincinoși, cum că drept este întru nimica a o socoti, nu o iubi pentru aceea numai, că se numește viață, ci o iubește pentru folosul, carele altora pricinuește. Aurul nuți poate cumpăra viață, nici diamantul nuți poate întoarce clipele acele, care odată leai perdut; îndreptează dară cele următoare clipe întru petrecerea faptelor celor bune.

Nu zice niciodată, mai bine ar fi fost de nu mași fi născut, sau dacă ești născut, mai bine ar fi de ași muri mai în vreme; nu îndrăzni a întreba pre făcătorul tău. Ce pagubă ar fi fost, de nu ași fi fost pre lume? Cele bune sânt a ta putere, iară lipsa celor bune e răul: și de întrebarea ta adevărată, să ști că te blastămă. Au doară ar înghiți peștele momicilele cele ce pun pescarii

în vârful unghiței, de ar ști că împreună cu momielele va înhiți și unghița? Au doară ar intra leul în mreaje, de ar ști că pentru el e răsfirată? Așa și sufletul nu sar prăpădi întru această casuță pământescă, de ar pofti omul ca să viețuiască. Cunoaște dintru aceasta, cum că după aceea vei viețui. Precum paserea fără de veste în casuța sa se închide, și la carne de cum nu se vatămă; așa și tu o omule, nu te învoi înzădar din starea ta întru care te afli a scăpa, căci să ști, cum că aceea ți se socotește întru soarte, și fi cu dânsa îndestulat; — deși sânt cărările stării tale neasemene și glimburoase, tot nu sânt toate nesuferite; fi întru toate isteți și când vei simți vre un semn de rău, să te păzești de mari primejdii. — Moartea bună e mai frumoasă deât viața rea; nevoiește dară atâta a vieții, cât ți se cuvine a vieții, iară nu cât poți, fiind că viața ta altora mai mult folosește, decât moartea, așa datorința îți este aceea a o păzi. Nu plânge cu cei nebuni pentru scurta ta viață; socotește cum că cu moartea ta sau sfârșit toare grijile tale. — Scoate dintru toată viața ta părțile cele fără de nici un folos; deci ce va rămânea? Trage vremea prunciei, a tinerimei, a bătrânețelor, a somnului, ciasuri cele fără de nici o socoteală, zilele cele neputincioase, și însuși întru multțimea anilor tăi cu adevărat nu va rămânea multă vreme a zice că ai viețuit. — Acela carele ca o bunătate țiau dat viața aceasta, pentru aceea o au sculat, ca mai de mare bunătate să o învrednicească: ce folos țiar fi agonisit viața mai îndelungată? Au doară a avea poștești prilej mai multe rele a face? Iară ce se atârnă de bunătate, au nu va fi acela cu rodirile aceia îndestulit, carele la olaltă o au ținut?

Pentru ce poștești, o nevoiniciosule om, mai mult a vieții? poate ca să răsufli, să mănânci și lumea aceasta să o vezi? Toate acestia de multe ori ți sau întâmplat; au nuți va fi adecă întrebuintare spre neplăcere, sau poate că e afară de lipsă? De ești bucurios întru înțelepciune și fapte bune a crește, o ce vei cunoaște? sau cine te va învăța?

Tu cele puține ce ai, rău le întrebuintezi; nu te plânge dară, pentru că nu ți sau dat mai mult. Nu cărti lipsei cunoașterei, căci în groapă împreună cu tine se va sfârși, fi aicea de cinste și de omenie și vei fi înțelept. Nu întreba pre corbu, pentru ce sânt bătrânețele tale de șapte ori mai lungi decât ale stăpânului tău? și cătră tinăra căprioară nu zice: pentru ce să vadă ochii tă pre următorii miei până la o sută de neamuri? Au sânt aceștia ție asemenea întru reaua întrebuintare a vieții? Au sânt răpitori? au sânt turbați? au sânt ne mulțămitori? — Învață mai vârtos dela dânsii, cum că curățenia întru viețuire, și prostimea întru năravuri e calea cătră bătrânețela cele frumoase. Au doară ști tu mai bine viața ați îndestulit. Ce lucruri nu ar face omul tiran, carele toată lumea întru robie o au luat, măcar că îi este cunoscut, cum că cu tirănia sa numai o mică de cias se va îndulci; de ar ști că este nemuritoriu. Tu ai bună viață, o omule! însă nu grijești de ia. Ție întru aceea nici o lipsă nuți este, măi ești răpitoriu; tu aceea o lapezi, ca și când ai avea prea mult, și pre urmă îți este jale, că nu o poți ajunge.

Să ști că multa avere nu face pre om bogat, ci orânduială bună în casă. Cel înțelept din început viețuiește, iară cel nebun în tot ciasul începe a vieții. Nu te nevoi mai întâiu a aduna multă bogăție, ca după aceea să o întrebuintezi: Cel ce trece cu vederea ciasurile cele de acuma, acela tot ce are lapadă. Precum săgeata mai nainte de a o vedea ostașul îi pătrunde trupul, așa și

viața omului, mai nainte de ce o au cunoscut, ise scurtă. Ce e dară viața, ca să o poftescă omul, și ce e suflarea, ca o ciară, au nu e un joc înșelătoriu? Au nu e un rând de întâmplări protivnice? Urmări pline de răutate; care de toate părțile se văd acățate; la început e neștiința, la mijloc ne voința și la sfârșit grija. Precum un val al mării, după altul aleargă, până ce amândouă de cele următoare se înecă; așa și răul în viața omului aleargă unul după altul, și cel de acum mai mare rău, înghite cele mai mici și trecute rele. — Sânt nebuni, carii ca muritoriu se înfricoșază și ca ne muritori poftesc. Carea parte a vieții mai cu drag au pofti ca să ne rămână? De sânt tineretele, putea vom dară iubi ne înfrânarea și îndrăznirea? De sânt bătrânețele, ne caută ca toate slăbiciunile și toate durerile bucurios să le răbdăm.

Zic unii, cumcă caruntețele sânt cinstite și lunga viață e de mare laudă; purtarea bună agonișește tinerimei laudă; iară fără de aceea mai multe zbărcituri pricinuiesc bătrânețele sufletului decât feței. — Au doară cinstește cineva bătrânețele, pentru că acele urăsc ne înfrânarea? Bătrânețele nu urăsc bucuria, ci bucuria urăște bătrânețele.

Poartate în tineretie bine și la bătrâneție vei fi cinstit.

(Urmează)

Iulian Bălănglanu

Pelerinajele la Sf. Mănăstire Bodrog.

În anul acesta se încep cu praznicul *Schimbării la față* (6 Aug.) Vor veni la această dată credincioșii din Timișoara, cu întreg Banatul și valea Mureșului, pentruca, la hramul ce se serbează la Sântămărie, în cele mai multe comune din aceste părți, să poată fi acasă.

La *Adormirea Născătoarei de Dumnezeu* (15 Aug.) vor veni cei din Crișana, împreună cu cei din celelalte părți ai eparhiei.

Iar la *Tăierea Cap. Sf. Ioan* (29 Aug.) și la *Nașterea Născ. de Dumnezeu* (8 Sept.) vor veni grupurile de ori unde, cari au rămas dela cele două mari pelerinaje.

Modificarea aceasta se face pe urma experiențelor din acest an și din anul trecut, fiindcă grija lucrului de câmp stânginește plecarea liniștită de acasă, la sărbătorile de vară.

PROGRAMUL

misiunilor religioase cu prilejul pelerinajelor e următorul:

Ziua I-a: dela amiază începând, *primirea grupurilor de pelerini*. Conducătorii grupurilor, la întâmpinare; vor spune din ce comune bisericăști sunt cei pe cari îi aduc, numărul pelerinilor: bărbați, femei, tineri și fete, ca și al intelectualilor cari îi însoțesc; scoțând la iveală eventuale dorințe osebite, pe cari le-ar avea. După bineventarea egumenului, urmează încunjurarea și intrarea în biserică. Statistica pelerinilor se prezintă și în scris, fără arătarea cu numele, numai în cazul celor cari aduc vreun dar sfintei Mănăstiri, pentru a fi trecuți în pomelnicul de peste an.

Vecernia zilei și cuvântarea de introducere a misiunilor — păcatul și pocăința.

Molitva și pregătirea pentru mărturisire, care se va repeta ori de câte-ori se vor prezenta grupuri noi.

Pavecernița cu alocuția despre grija de mântuirea sufletului.

Mezonoptica cu îndemnul: „Priveghiați și vă rugați“.

Ziua II-a: *Utrenia* și cuvânt despre Credință ca putere de viață.

Sf. Liturghie pentru cuminecarea celor pregătiți, predică: Cuminecarea vrednică.

„*Drumul Crucii*“ cu oprire și scurte meditații la fiecare popas, în fața troițelor, ridicate în grădina Sf. Mănăstiri.

Slujba Sf. lui Maslu, cuvânt despre sfintele Taine, ca mijloace ale mântuirii.

Vecernia zilei și cuvântarea despre viața veșnică: Cerul și iadul.

Litua și privegherea praznicului, cu ieșire la paraclis și cuvântare despre primejdia patimei de a bea. În legătură cu acțiunea de combatere a alcoolismului, din acest an, la Sf. Mănăstire s'a înființat Asociația „*Trezvia*“, care urmărește înfrânarea dela orice beutură tare. Membrii, bărbați și femei, dela 18 ani în sus, se leagă să nu mai bea rachiu, nici țuică și nici un fel de beutură tare, ca să nu se amețească, dacă nu se pot lega să fie cu totul abștinenți. Se pot înscrie și membrii din „*Oastea Domnului*“. Și taturora sf. Mănăstire le vine într'ajutor cu puterea rugăciunilor în toate zilele, ca să-i întărească în propusul lor, să li-se dăruiască dela Dumnezeu cele de trebuință unei vieți tihnite și să dobândească mântuirea în viața cea veșnică.

Ziua praznicului: În biserică, de dimineață, *Utrenia* și *sf. Liturghie* pentru împărțășirea pelerinilor; cuvânt despre prezența reală a dlui Iisus Christos în sf. Cuminecătura.

În curtea sf. Mănăstiri *slujba sf. Maslu*.

La paraclis, *sf. Liturghie solemnă*, cu predică despre sfințenia praznicului și datoria de a respecta sărbătorile.

Incheierea misiunilor, cu îndemnul la îndreptarea vieții.

La misiuni vor da mână de ajutor părintele misionar eparhial și preoții misionari din protopopiate, ca și duhovnicii tractuali, dupăcum vor fi orânduși de Prea Sfințitul nostru Episcop *Grigorie*.

Cucernicii părinți ai satelor sunt rugați a împărțășii aceste orientări credincioșilor, punându-le în vedere, că împrejurările și lipsa mijloacelor materiale, nu ne-au îngăduit încă să putem clădi un mare paraclis — pavilion pentru slujbă și ocrotire de vreme rea. Se vor îngriji deci de cele necesare pentru a nu fi expuși la uniblarea timpului. Dar în aceeaș vreme îi vor îndemna să vină pregătiți cu obolul lor spre a ne sprijini, ca la primăvara viitoare, cu ajutorul lui Dumnezeu și cu ofranda pelerinilor, să putem realiza și planul clădirii pavilionului atât de necesar cu prilejul pelerinajelor.

Arhim. P. Morușca,
egumen.

ȘTIRI

Locale.

Duminecă la sfârșitul sfintei Liturghii, Prea Sfinția Sa a cuvântat despre însemnătatea Duminecii, arătând îndatorirea bunilor creștini de a o serba. A început cu cuvintele sfintei Scripturi, cu cari se istorisește facerea lumii și în special cu cuvintele „Să fie lumină“ rostite de Dumnezeu, în urma cărei voinți a lui Dumnezeu rostite, s'a făcut lumină. A arătat apoi ce înșamnă „Sabatul“ în Testamentul vechi. Ziua dintâi a săptămânei cu care și-a luat început lumea, este ziua luminei. Tot așa ziua învierii Domnului, prima zi a săptămânei, este ziua luminei, căci în această zi a înviat Iisus, Lumina lumii, și cu aceasta zi a început prima săptămână a lumii creștine. Tot în prima zi a săptămânei s'a arătat Iisus învățăcelilor Săi, și dupăcum cetim în faptele Apostolilor, tot în ziua primă a săptămânei s'a pogorit Duhul Sfânt asupra Apostolilor. În prima zi sfântul Apostol Pavel s'a adunat cu credincioșii în Milet la rugăciune. Această zi, carea s'a numit ziua Domnului, Dumineca, s'a serbat de învățăceli și de primii creștini ca sărbătoarea învierii Domnului. Invoacă momente istorice cum creștinii să adunau în această sfântă zi la rugăciune, cu toată primejdia ce îi amenința din partea iudeilor și a păgânilor.

Arată datorința adevăraților creștini de a serba ziua Duminecii, prin ce își arată iubirea față de Domnul nostru Iisus Christos. Și amintește de cuvintele Apostolului Pavel către Corinteni, cetite în această Duminecă, că cine nu iubește pe Iisus se fie Anatemă maranată, adecă blăstămat.

Festivitate comemorativă aranjează comuna bisericească ort. română din Orșova, Duminecă la 1 Septembrie a. c. din prilejul împlinirii a 111 ani dela sfințirea bisericii de acolo. Biserica românească a fost sfințită la 1 Septembrie 1818 prin episcopul Petru Ioanovici de Vidac.

Festivitățile comemorative vor decurge în cadrul unui program variat și interesant.

Casă culturală în Ciclova-montană. O comună săracă, locuită în majoritate covârșitoare de lucrători mizieri, Ciclova-montană, grație interesului pe care conducătorii firești ai poporului de acolo — preotul și învățătorul îl poartă acestora — se fălește astăzi cu o casă culturală deosebit de impunătoare. Zidită în centrul comunei, într'un stil interesant, clădirea a costat peste 600.000 Lei. Această frumoasă operă se datorește simțului de jertfă al locuitorilor comunei, care se bucură de o falangă de tineri, animați de cele mai bune și nobile sentimente.

† **Preotul Constantin Băleanu** din Surducul-mare, după o păstorire de 17 ani, suferind de inimă, a trecut la cele eterne în ziua de 12 August a. c. Odihnească în pace!

Sporirea impozitelor directe. Impozitele directe prevăzute de legea pentru unificarea contribuțiilor directe și pentru înființarea impozitului global, înscrise în roluri ca și cele incasabile pe cale de rețineri și vărsare directă, datorate pe anul 1929, s'au sporit cu o zecime.

ANUNȚ. Termenul pentru înaintarea cererilor de primire în Academia teologică sa amânat până la 1 Septembrie.

La impozitul asupra valorilor mobiliare și pe salarii, sporul e datorat la veniturile exigibile cu începere dela 1 Iulie 1929.

Acest spor nu se aplică la rămășițele din contribuțiuni directe ale exercițiilor închise și nici la cotele adiționale prevăzute de art. 72 din citata lege.

BIBLIOGRAFIE

A apărut „*Liturgica bisericii dreptcredincioase răsăritene de Mitrofanovici-Tarnavski*” receditată de I. P. S. Sa Mitropolitul Nectarie. Cartea după cum s'a anunțat deja în foaia noastră, are 950 pagini, este tipărită pe hârtie velină, costul unui exemplar este 650 lei, iar nu 800lei, cum anunțasem mai înainte și se poate comanda prin toate librăriile.

Abonații, adecă toți cei ce au comandat-o până acuma sau o vor comanda până la 15 Septembrie a. e. cât și școalele teologice o vor putea obține direct dela Consiliul Eparhial cu reducere, adecă cu prețul de 500 lei exemplarul.

Comenzile se pot face ori și când la Consiliul Eparhial, secția culturală.

Concurs.

Pentru îndeplinirea parohiei de clasa II din comuna bisericească Rusca-montană, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul eparhiei „Foaia Diecezană”.

Emolumente :

1000 Lei anual pentru boteze și înmormântări simple ;

3000 Lei lunar adaus de scumpete ;

30 metri steri lem de foc anual duși la locuința parohială ;

Locuință în casa parohială constatătoare din 3 camere la front, 1 cameră și bucătărie în curte, 1 cămară de alimente, pivniță, grajd, șopru de lemne și 2 grădini de verdețuri ;

Fânaț 3 jughere.

Doritorii de a ocupa postul de paroh, sunt poștiți să se prezinte în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sf. biserică, spre a și arăta dexteritatea în cântări și în predică, și aceasta cu prealabila încuviințare a protopresbiterului tractual, la nici un caz însă în ziua alegerii.

Rusca-montană din ședința extraordinară a Consiliului parohial ținută în 30 Martie 1929.

Dușan Miloșeviciu m. p.

președ. cons. parohial

Ioan Hanțu m. p.

1—3 secretarul cons. parohial

În conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

Publicațiune de licitație.

Pe baza încuviințării Venerabilului Consiliu eparhial din 13 Iulie 1929 Nr. 3453 E ex 1929, se escrie licitație publică minuendă pe ziua de 15 Septemvrie 1929, pentru următoarele lucrări:

1. Demolarea iconostasului, a corului, ridicarea lespezilor la pavaul bisericii și înlocuirea lor conform devisului și specificațiunei de spese compusă de măestrul Păun Mătu.

2. Facerea din nou și auritura iconostasului, tronurilor și scaunelor din biserică, amăsurat devisului fabricii de mobile, Măruța și Cotărlă.

3. Construirea din nou a corului conform specificațiunei de spese, compusă de măestrul Păun Mătu.

4. Pictarea sfintei biserici, amăsurat specificării atelierului de pictură E. Popoviciu din Cacova.

5. Instalarea paratrăznetului.

Devizul de spese se poate vedea în fiecare zi la oficiul parohial.

Reflectanții vor depune ca garanță 10% din prețul lucrului, în bani gata ori efecte.

Spesele împreunate cu pregătirea devisului pentru lucrările respective, le va suporta întreprinzătorul.

Comuna bisericească. nu rebonifică concurenților nici diurne nici spese de călătorie și nici altfel de spese.

Comuna bisericească își rezervă dreptul — fără considerare la rezultatul licitațiunei — să dea lucrările acelui întreprinzător, în care va avea mai multă încredere.

Spesele cu contractul și timbrele, taxele de înregistrare, privesc pe întreprinzător.

Contractul devine obligator pentru întreprinzător, îndată după semnare, iar pentru comuna bisericească numai după aprobarea lui de către Venerabilul Consiliu eparhial din Caransebeș.

Greoni, din ședința consiliului parohial ort. rom. ținută la 11 August 1929.

Consiliul parohial.

Scoala de Arte și Meserii Cornea (Severin).

Anunț.

Pentru anul școlar 1929—1930 această școală are disponibile pentru clasa I-a 10 (zece) locuri de bursieri ai Statului. Pentru obținerea acestor locuri se va ține examen între 15—25 Sept. a. e. dată ce se va anunța celor înscriși la timp. Pentru a fi admiși la examen elevii doritori vor trebui să îndeplinească următoarele condițiuni: Să fie absolvent a cel puțin 4 (patru) clase primare, să aibă vârstă între 12—16 ani. Ca taxă de înscriere la examen elevul va depune la Direcțiunea Școliei suma de 100 (una sută) lei.

Condițiunile de intrare în școală după admiterea dela examen sunt următoarele :

Fiecare elev își va aduce cu sine cele necesare ale rufăriei și uniformă precum și saltea și pătură pentru pat. Cotizația pentru cantină este 1000 (una mie) lei anual, care sumă urmează a se depune în 2 rate. Prima rată de 500 lei la prezentarea elevului, iar a II-a rată după Crăciun.

Cererile de înscriere însoțite de estrasul de naștere, certificatul de absolvirea cursului primar și certificatul de moralitate, se primesc până în ziua de 15 Septemvrie 1929 la cancelaria școliei.

Alexandru Panait
director

Judecătoria mixtă Caransebeș secția cf.

No. 1393/1929 cf.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație.

În cauza de executare pornită de următorul Dr. Iacob Déri dom. în Caransebeș; contra urmăritei v. d. Paulina Ursu n. s. Avramescu dom. în Rusca-Montană. la cererea următorului Judecătoria ordonă licitațiunea execuțională în baza art. 144. 146. 147 din legea LX din 1881, asupra 1/2 parte a imobilului ne înregistrat în c. f. aflător în comuna Rusca-Montană, care obține în lucrările cadastrale sub No. top. 2605 Casa No. 364 și grădină în Intravilan 578 stp. No. top. 2606 fânași în Intravilan 299 stp. prețul de strigare 20.000 lei;

No. top. 2622 fânași în intravilan 252 stp. prețul de strigare 2500 lei;

Pentru încasarea creanței de 3731 lei capital, interese de 10% dela 29 Martie 1928, spese de proces și de executare de 2289 lei, fixate până acum spese de 388 lei, fixate acum pentru cererea de licitațiune.

În înțelesul § 203 legea LX din 1881 se invită toți aceia cari doresc să-și poată valida față de imobilul sechestrat vre un drept de proprietate nu alt drept, să facă contestație sau dacă pretind preferință de achitare din prețul adjudecării, cererea să o prezinte înainte de termenul fixat pentru licitația întâia, că altfel pretențiunile lor nu se vor lua în considerare.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii în ziua de 30 August 1929, ora 10 la casa comunală a comunei Rusca-Montană.

În baza art. 150 legea LX din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilele supuse la licitație nu pot fi vândute cu preț mai mic de jumătate resp. două treimi din prețul strigării (art. 26 XLI 1908).

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar sau în efecte de cauțiune socotite pe cursul fixat în art. 42 LX. 1881, ori să predea aceluiaș delegat chitanța de depozitarea judecătorească prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (art. 147. 150. 170 legea LX. din 1881, art. 21 XLI. 1908).

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare, este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. Dacă nu îndeplinește această îndatorire nu se va ține seamă de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitație care se va continua fără amânare

Caransebeș, la 23 Mai 1929.

pentru conformitate :

Leo Pető m. p. jud.

L. Bria p. dir. cf.

Judecătoria mixtă Caransebeș secția cf.

No. 993/1929 cf.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație.

În cauza de executare pornită de următoarea Soc. de Asigurare Generală repr. prin Dr. Iacob Déri din Caransebeș contra urmăritei Catalina Ilona n. s. Bugariu din Caransebeș, la cererea următorului, Judecătoria ordonă licitațiunea execuțională în baza art. 144, 146, 147 din legea LX. din 1881, asupra 1/2 părți din imobilul înscris în cf. a comunei Caransebeș (din circumscripția judecătoreiei mixte Caransebeș) No. coalei cf. 2142 No. de ord. A. + 1 Nr. top. 3756/1 arătură la Racovița de 1 jug. 889 stp. prețul de strigare 15.000 lei;

1/2 parte din imobilul cuprins în coala 21. 43 No. de ord. A. I. 1-2 No. top. 1702- 1703 Grădină în Casa No. 221 de 263 stp. și 36 stp. cu prețul de strigare 40.000 lei;

No. top. 3755/1 fânași în Racovița de 1398 stp. cu prețul de strigare de 10.000 lei; -

Asupra 1/2 parte din imobilul cuprins în coala 2144 A. + 1 No. top. 4586 Pășune la Șesu Roșului de 949 stp. cu prețul de strigare 5000 lei;

Pentru încasarea creanței de 1100 lei, capital interese 10% dela 6 Martie 1927, spese de proces și de executare de 692 lei fixate până acum, spese de 373 lei, fixate acum pentru cererea de licitațiune; precum și pentru încasarea creanței de 308 cor. capital și ac. a Inst. Prima Cassă de păstrate din Caransebeș.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunei pe ziua de 4 Septembrie 1929 ora 9 în localul oficial al cf.

În baza art. 150 legea LX. din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează :

1. Imobilele supuse la licitație nu pot fi vândute pe un preț mai mic de jumătate resp. $\frac{2}{3}$ din prețul strigării. (art. 26 XLI 1908).

2. Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanțe, 10% din prețul de strigare în numerar sau în efecte de cauțiune socotite după cursul fixat în § 42 legea LX. 1881, sau să predea aceluiaș delegat chitanța de depozitarea judecătorească, prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170, legea LX. din 1881; art. 21, XLI 1908).

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să întregească imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit. Dacă nu îndeplinește această îndatorire nu se va ține seamă de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitație care se va continua fără amânare.

Caransebeș, la 8 Aprilie 1929.

pentru conformitate:

Leo Pető mp. judecător

L. Bria p. dir. cf.

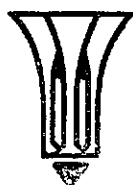
LIBRĂRIA DIECEZANĂ DIN CARANSEBEȘ

oferă pentru anul școlar 1929/1930 marele ei depozit de

CĂRȚI ȘI RECVISITE ȘCOLARE

Domnii Invățători beneficiază un rabat de 12%

Atât la cărțile școlare cât și la recvisite.

Aviz!

Cu onoare aduc la cunoștința On. public, că fiul meu, Andrei absolvind

„Academia de croitorie“ din Viena

s'a înapoiat cu diploma de maestru. — In felul acesta atelierul meu de croitorie este în plăcuta posibilitate de a produce lucrul cel mai bun, cel mai elegant și mai modern pe terenul croitoriei pentru domni. Deasemenea confecționez haine preoțești, reverenzi spre cea mai mare mulțumire a On. clienți. Asigurând On. mei clienți condițiile cele mai prompte și mai conștiincioase sunt,

cu stimă: **Ioan Müller**croitor de haine bărbățești
Caransebeș lângă templul izraelitProprietatea Consiliului eparhiei ort. rom. a Caransebeșului.**VILA DOBOȘAN**

din Băile Erculane.

Otel cu bun renume aproape de centru. — Apaduct, lumină electrică, serviciu prompt, prețuri moderate. Regiune romantică de o frumsețe rară. — Vila stă oaspeților la dispoziție începând cu 1 Mai până la sfârșitul lui Octomvrie. — Informațiuni dă:

Administrația „Vilei Doboșan“ în Băile Erculane.